

Fyrverkeriet Fyrberg

Kristina Arvidson Fyrberg leder Senter for klinisk odontologisk forskning i Bergen. Senteret åpnet i januar 2004, men den svenske lederen kom på plass først sist høst. Nå er det full aktivitet ved senteret. I tillegg rekker hun å være kursgiver og ta seg av protetikkmoduleen i TSE.

Hvor var du før du ble hentet til Universitet i Bergen?
– Da kom jeg fra Folktandvårdens spesialistcentrum och utbildningsenhet i Örebro i Sverige, hvor jeg var leder for spesialistklinikken og ansvarlig for spesialistutdanningen i protetik. Der hadde jeg vært i seks år,

og før den tid var jeg 29 år ved tannlegeutdanningen ved Karolinska institutet i Huddinge utenfor Stockholm. Jeg trivdes veldig godt i Örebro, og hadde ingen planer om å skifte jobb. Men det var smigrende for en kjerring på nesten 60 år å få tilbudet. Og dessuten var det en større utfordring enn den jeg hadde. Den første jobben jeg ble rekruttert til her ved Bergens fakultet, var ved implantatklinikken. Der var jeg i to og et halvt år, innen jeg ble bedt om å søke lederstillingen ved det nye forskningssenteret. De ønsket en leder som hadde evnen til å få folk til å engasjere seg, og jeg tror jeg fikk jobben på grunn av resultatet jeg hadde å vise til. Jeg hadde nemlig fått ut alle de ti som hadde begynt på spesialistutdanningen i protetik.

– Hvordan har du gått frem når du har bygget opp virksomheten her?

– Min viktigste oppgave er å bidra til at forskning blir gøy, stimulere forskere og få i gang prosjekter, ikke minst i forhold til å finne samarbeidspartnere og legge til rette for samarbeid. Formidling, slik at klinikken ute blir bedre, er en annen viktig funksjon. Det har tatt litt tid å komme i gang. Senteret åpnet 1. januar i fjor, og jeg ble ansatt i august. Da fantes det ikke et skrivebord her en gang. Først i oktober flyttet jeg ned hit. Og nå koker det her. Det er veldig gøy. Dette skal være et senter med åpne dører, et diskusjonsforum. Vi har seminarer hver fredag, og om et par dager drar vi i gang den første forskningspuben. Der er alle velkomne, forskere som klinikere, teknikere og sekretærer – til øl, mat og aktuelle temaer. Hvis det blir en suksess, og ikke bare jeg og en til som kommer, er det noe vi vil fortsette med. Nå nylig hadde vi et fredagsseminar om keramer, med et par inviterte forskere. Det var kjempevellykket. Sånn jobber jeg.

Og nå er vi i gang med noen prosjekter, og har fått flere stipendiat hit,

Kristina Arvidson Fyrberg trives som forskningsleder ved Senter for klinisk odontologisk forskning i Bergen

i tillegg til den faste staben som består av en forskningskonsulent, en statistiker og to som er i post.doc.-stillinger, i tillegg til fire på laboratoriet, og meg selv. Jeg er en del av et veldig godt team.

– Hvilke prosjekter er kommet i gang?

– Vi har prosjekter innen kompositter og keramer, og er dessuten i gang med et stort klinisk implantatprosjekt, som vi har kalt Oris, etter en av mine gamle idoler, Doris Day. Det prosjektet omfatter mange dimensjoner og ser på alt fra ernæring og livskvalitet til funksjonalitet.

Ja, vi har forresten overtatt hele implantatregisteret fra Haukeland. Nå skal det ligge her hos oss, men samarbeidet med sykehuset og professor Knut Tornes fortsetter som før. Det er et veldig godt, nærmest unikt samarbeid man har mellom sykehuset og universitetet her i Bergen, vil jeg si. Det er i det hele tatt et meget godt akademisk miljø her i landet. Helt annerledes enn slik jeg kjenner det fra Sverige, der konkurransen og de spisse albuene merkes mye bedre. Her er man snille mot hverandre. Jeg håper den kulturen vil bestå.

Men tilbake til implantatregisteret. Jeg tenker å utgi årlige rapporter, men uten å navngi noen tannleger. Men de tannlegene som bidrar og leverer inn, bør få noe tilbake, synes jeg. Og jeg tenker at de kan belønnes med et gratis årlig implantatkurs, for eksempel.

Vi legger forresten siste hånd på et stort felles nordisk implantatseminar nå i disse dager. Det skal foregå i midten av mai, på Solstrand, utenfor Bergen. Da kommer et tyvetalls forskere og forskerutdanningskandidater fra hele Norden. Vi kan ikke sitte og putte hver for oss, vi må møtes og dele erfaringer. Jeg synes Norden er et fint sted å starte. Her skjer det mye.

– Hva er de viktigste forskjellene mellom Norge og Sverige?

– Jeg synes den norske tannlegeutdanningen er bedre enn den svenske. Det er mye mer klinikk her enn i den svenske modellen. Dessuten er det mye god forskning her, der jeg blant annet vil nevne pulpa- og salivaforskningen

og dessuten Senter for odontofobi her i Bergen. Men når det gjelder implantater, har vi holdt på mye lenger i Sverige. Der hadde man den første pasienten i 1965, i Göteborg. Selv har jeg holdt på i 25 år. Vi har hatt spesialistutdanning og kompetansesentre i årevis. Mye av årsaken til forskjellene ligger i trygderefusjonsordningene. Dessuten hadde man den kjedelige saken fra Haugesund, som kanskje har preget Norge litt. Sverige har ligget langt foran på dette feltet, men Norge kommer etter.

– Synes du det er en god idé dette med et felles helsefakultet i Bergen?

– Ikke nå, men kanskje på sikt. Jeg tror odontologien vil lide hvis man gjør det nå. Det er for mye annet å ta tak i. Man må få forskningen opp på riktig nivå i eget hus først, og det trenger man ro og fred til. Derfor synes jeg det er

fornuftig å vente før man tenker på en sammenslåing til et felles helsefakultet. Men kanskje jeg tar feil. Kanskje jeg er for gammel.

– Ja, hvor lenge har du tenkt å bli?

– Det vet jeg ikke. Jeg har jobben til jeg er 70, og er 61 nå. Jeg vil etterlate meg noe som er bra når jeg reiser, og tar i hvert fall to år til. Så får vi se. Det er litt tøft å bo i Stockholm og jobbe her. Jeg reiser hjem til mann, hund, store barn og min gamle mor hver fredag. Jeg er dessuten blitt en populær kursgiver, så jeg er mye på farten. Men det er bra, for jeg liker ikke å sitte stille for lenge. Jeg er med i protetikkmodulen til TSE også, sammen med Einar Berg, smiler Kristina Arvidson Fyrberg fornøyd, før hun freser ut døren for å holde foredrag i Buskerud.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi